

บทคัดย่อ

T 148805

ชื่อภาคนิพนธ์ : การใช้ห้องสมุดประชาชน : กรณีศึกษาห้องสมุดประชาชนอำเภอ
ปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
ชื่อผู้เขียน : นายธนิต กลามอ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2546

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้ห้องสมุดประชาชนอำเภอปะนาเระ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ห้องสมุดประชาชน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี และ 3) เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการบริการห้องสมุดประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปะนาเระ จำนวน 271 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ทดสอบความสัมพันธ์ การใช้ห้องสมุด โดยใช้สถิติไค-สแควร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นเพศหญิงและเพศชายใกล้เคียงกัน. นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 61.6 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 64.2 จบการศึกษาดำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 55.3 มีอาชีพรับราชการ/บริการ ร้อยละ 39.1 มีรายได้ต่อเดือน 2,501-4,000บาท ร้อยละ 30.3 ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นภาษาไทยปนภาษามลายูท้องถิ่น ร้อยละ 36.9

2. ปัจจัยการใช้ห้องสมุด การรับรู้ข่าวสารห้องสมุดอำเภอปะนาเระ รับรู้ว่ามีห้องสมุด ร้อยละ 91.1 เคยได้รับรู้ข่าวสารจากห้องสมุด ร้อยละ 55.5 แหล่งของการรับรู้ข่าวสาร มากที่สุดคือ ป้ายนิเทศ/ป้ายประกาศ ร้อยละ 44.6 และมีการรับรู้น้อยที่สุด คือเสียงตามสายเคลื่อนที่ ร้อยละ 12.9 การรับรู้เกี่ยวกับการบริการเชิงรุก การรับรู้การใช้บริการ มากที่สุด คือ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ร้อยละ 76.4 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริการเชิงรุก อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 70.5 ความตระหนักในการอ่าน อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 94.8 การใช้เวลาว่าง ชมโทรทัศน์ ร้อยละ 34.7 ไม่เคยใช้บริการห้องสมุดประชาชนอำเภอปะนาเระ ร้อยละ 60.9 และเคยใช้บริการ ร้อยละ 39.1

3. ความต้องการใช้บริการห้องสมุด มีความต้องการใช้บริการห้องสมุด ร้อยละ 90. ต้องการให้เปิดบริการในวันจันทร์-วันศุกร์ ร้อยละ 43.5 เวลาที่ต้องการให้เปิดบริการ 08.30-19.30 น. สิ่งที่ต้องการใช้บริการมากที่สุด คือให้บริการยืมหนังสือ ร้อยละ 80.4 การจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ ต้องการให้บริการในวันเสาร์/วันอาทิตย์ ร้อยละ 70.1 ประเภทของหนังสือที่ต้องการ

มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 33.9 การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ที่ต้องการเดือนละ 2 ครั้ง ร้อยละ 33.9 ต้องการให้ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้านเป็นศูนย์กลางในการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ร้อยละ 6.5 ที่ต้องการนอกเหนือการให้บริการ คือ จัดทัศนศึกษาออกสถานที่อื่นๆ ร้อยละ 48.7 สรุปการใช้บริการนอกห้องสมุดแล้วจะใช้บริการภายในห้องสมุด ร้อยละ 92.6

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้ การรับรู้ข่าวสารของประชาชน ระดับความต้องการในการบริการเชิงรุก และลักษณะการใช้เวลาว่าง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน เพศ ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความตระหนักในการอ่านหนังสือ ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. การรับรู้ข่าวสารจากห้องสมุด และการใช้ห้องสมุดต้องมีการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เช่น จัดรายการวิทยุ จัดเสียงตามสายกระจายข่าวในหมู่บ้าน แผ่นปลิว ป้ายประกาศในหมู่บ้าน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และตามศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมาใช้บริการห้องสมุดให้มากที่สุด

2. กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดสรรบุคลากรห้องสมุดที่มีความรู้ด้านวิชาชีพอย่างน้อย 2 อัตรา คือ ตำแหน่งบรรณารักษ์ 1 คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 1 คน โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในงานห้องสมุดเพียงด้านเดียว

3. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ควรจัดอบรมสมาชิกห้องสมุดประชาชนอำเภอ และคณะกรรมการห้องสมุดประชาชน พร้อมไปศึกษาดูงาน การจัดห้องสมุดที่มีความก้าวหน้าหรือห้องสมุดดีเด่น

4. ควรมีการแจกแบบสอบถามถึงผู้มารับบริการ เพื่อได้รับทราบความต้องการที่แท้จริง

5. ควรจัดกิจกรรมสัปดาห์การอ่านหนังสือเพื่อกระตุ้นหรือสร้างความสนใจเพื่อให้ประชาชนรักการอ่าน

6. จัดโครงการห้องสมุดพบประชาชนสัปดาห์ละครั้ง ในวันศุกร์ ตามมัธยมทุกตำบลในเขตบริการ

7. จัดบรรยากาศทั้งภายใน และภายนอกอาคารห้องสมุดให้เป็นที่ร่มเย็น ไร้ความสนใจของผู้รับบริการ เช่น จัดเก้าอี้หน้าห้องสมุด จัดสวนหย่อม

8. จัดประกวดนักอ่านยอดเยี่ยมประจำปีโดยพิจารณาจากสมาชิกห้องสมุดประชาชนที่ยืมหนังสือมากที่สุด

The three objectives of the research were 1) to study the use of the public library in Panarae District, Pattani Province, 2) to identify by the factors affecting the use of the public library, and to find out the people's need for the public library services. The sample group consisted of 271 people living in the municipality of Tambon Panarae. A questionnaire was employed to collect the data. Frequency and percentage were used to describe the data and Chi-square test was used for testing the relationship between variables. The findings were summed up as follows .

1. General characteristic of the sample the member of male samples and that of female samples were very close. They were Muslims (61.6 %). Their age was below 30 (64.2 %). Their education was below High school (55.3 %). They worked for the government or in the service sector (39.1 %). They earned a monthly income of 2,501 – 4,000 baht (30.3 %). Their daily language was Thai missed with the Malay dialect (36.9 %)

2. Access to the news about the public library of Panarae District. Most of the respondents (91.1 %). Knew that Panarae District had a public library. About 55.5 % used to received some information from the library About 44.6 % learned information most from signs and announcement boards About 12.9 % got the information from on – air announcement.

Acknowledgment of the aggressive service. Most of them (76.4 %) got the service of the public library from the community learning center. About 76.5 % knew about the proactive service of the public library at a low level. About 94.8 % realized the importance of reading at a light Level. About 34.7 % spent their free time watching television. Abut 60.9 %

had never used the service of the public library in Panarae District and about 39.1 % used the services of the public library.

3. Need for library use About 90 percent of the respondents wanted to use public library service. About 43.5 percent wanted it to be open on Monday through Friday, from 08:30 a.m. to 7.30 p.m.. The service they wanted most was “book loan” (80.4 %). They wanted the mobile library to give service on weekends (70.1 %). They wanted to read newspapers most (33.9 %). Also, they wanted the mobile library to give service twice a month (33.9 %). They wanted the village reading place to be the center for the mobile public library service (6.5 %). Besides, about 48.9 percent wanted the public library to manage observation tour to other places for them. Those who wanted to use the service both within and outside the public library accounted for 92.6 percent of the total respondents.

4. When the Hypotheses were tested, it was found that income, reception of information, need for operative service and way of spending a leisure time were found to be significantly related to their behavior of using the public library at the 0.05 level. On the contrary, sex, religion, age, education, occupation, and realization of the importance of reading were all found to have no relationship with the use of the public library in Panarae District.

Recommendations

1. Reception of information from the library and use of library. It was found that people had received information from the library and used the library at a low level. Therefore, it is necessary to have all sorts of public relations forms to reach people. For example, radio programs the new – spreading tower in the village, brochures, village announcement boards, the village reading place and the community learning center must be used in order to persuade people to use the public library as much as possible.

2. Acknowledgement of aggressive service. It was found that people acknowledged the proactive service at a low level because of the lack of public relations. The number of proactive activities was still too small and did not reach all people in the area.

3. Realization of the importance of reading. People were found to realize the importance of reading at a high level but many did not use the library service because some

TE 148805

bought the books they wanted to read; some had no time to read, and others had to spend free time doing something else.

4. The Informal Education Department should have at least two peoples to give service at a public library. That is on librarian and one assistant librarian.

5. the librarian should give training to library members and the public library committee and take them on observation tours to see outstanding or modernized libraries.

6. Questionnaires should be distributed for the library users to fill out in order to know their needs.

7. A week for reading activity should be held to stimulate people to love reading

8. The project of “the library meets people” should be held once a week on Fridays in the mosque in every tambon in the service area.

9. The atmosphere in and outside the library should be nice and make users feel like reading. There should be, for example, chairs in front of the library and small garden.

10. There should be a contest for “the Reader of the Year” by giving the award to the one who borrowing the largest number of books from the public library.